

Van dezelfde auteur:

Nepvuur (poëzie, 1988)

Mijn leven als museum (brieven, 1993)

Nieuwe vleugel (poëzie, fotografie, 1995)

Simpele ziel (poëzie, 2002)

De grote vakantie (poëzie, 2004)

Rode vlam (poëzie, 2004)

De verdwijnkunstenaar (poëzie, 2004)

De eenzame uitvaart (verhalen, 2005)

Songloed (poëzie, 2007)

De gastspeler (roman, 2009)

Victoria (poëzie, 2009)

De humor van het theezakje (essays, 2010)

Een steek diep (schetsen van verloren levens, 2011)

DOOR

F. Starik

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Hallo ik doe wat ik kan. Ik doe wat ik kan.
Zeg dat ik mijn best doe. Ze weten ervan.

André Manuel, *Rundfunk*

It was this us and them shit that did me in.

Sinéad O'Connor, naar een tekst van John Grant: *Queen of Denmark*

Sans teeth, sans eyes, sans taste, sans everything.

William Shakespeare, *As You Like It*

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De auteur ontving voor het schrijven van deze bundel
een beurs van het Nederlands Letterenfonds

Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van
Van Grunsven Creative Management

© F. Starik 2013

Alle rechten voorbehouden

Boekverzorging Bureau Beck

Illustratie omslag iStockphoto

Foto auteur © Keke Keukelaar

NUR 306 | ISBN 978 90 468 1401 7

www.nieuwamsterdam.nl/fstarik

www.starik.nl

Acteur

De hele wereld is een steiger
van de wankelste soort en jij
staat daar natuurlijk bovenop voor je beroep
doe je belangrijke mensen na
je woont in hun net iets te schone huizen
waar echt veel te weinig toevallig
op tafel verdwaalde dingetjes liggen
want de dingetjes

en jij slaapt in hun kingsizebedden
dweilt 's morgens netjes je eigen rotzooi weer op
je kan het niet aan maar iemand moet het doen
in de schaduw van een ander boven op de steiger staan.

I
Script

Voices, voices

De daklozenkrantverkoper staat al tien jaar voor de supermarkt
waar u uw boodschappen doet.

Hij ziet u elke dag, hij groet, u laat niet na
een muntstuk op te duiken uit het diepste van uw broek.

U bent toch schrijver, niet?

Dat heeft hij op een foto in de krant gezien.

Hij weet heel goed dat hij al eerder in een boek van u
daar op die straathoek stond
met zijn krant en zijn verdriet.

Hij weet echt alles man.

Hij is niet gek!

Nu wil hij graag vertellen van de stemmen in zijn hoofd.

Gaan we allemaal tegelijk met elkaar in gesprek.

Cursus inburgeren

Een mens woont in zijn woorden,
in je verhaal daar ben je thuis.
Voor jezelf kun je niet vluchten,
je neemt je altijd mee naar huis.
Pas in de taal word je geboren,
je geeft de dingen een naam.

Toch: aan het woord muziek kan je niets horen
op het woord stoel kan je niet zitten
je kunt niets zien door het woord raam
en op het woord schoen kan je niet lopen.

Maar in gedachten doe je alle deuren open,
de deuren, waar je vergeefs voor hebt gestaan.

Hoger honing

Er zijn dichters die vanuit de taal het beeld vertrekken,
er moeten dichters zijn die vanuit abstracties waan
en werkelijkheid scheppen: ik neem de trein en reis
van zaal tot zaal waar ik mijn zoete woorden achterlaat
dan vlug terug *kedeng kedeng* weer thuis.

Als ik die vogel door de lucht zie zwenken
– natuurkunde, ik weet het wel – denk ik,
ben ik precies zo vrij.

Vannacht nog, in mijn droom,
bezopen bij, spreidde ik mijn vleugels moeiteloos,
steeg zoemend op, verdween, een spel.
Geen glinstering.

Ik vlieg, maar nergens heen.
Ik prijs mijn huis en zing.

Ik ben gewoon.

Waar begin je aan

Je koopt een fles wijn die er leuk uit ziet
van boven nogal breed
en aan de onderkant tamelijk smal
zodat het in het begin lijkt
dat valt reusachtig mee
en dan ineens *pats* leeg.

Waar begin je aan

Je gaat bij iemand op bezoek
en blijft de hele avond buiten zitten
wachten met je fles tot het donker
en koud geworden is. Zit wat in.

Waar begin je aan

Ergens binnenkomen en onmiddellijk
weer naar buiten gaan en je afvragen
of je eigenlijk wel binnen bent geweest
in percentages gemeten, verwaarloosbaar.

Waar begin je aan

Dat je huwelijk is mislukt, oké, maar wat. Dan.
Nog. In plaats van elleboogjes kun je de ellende
die jij je gasten voorzet toch pasta noemen
met een Italiaanse variatiesaus erover
in de smaken mild, pittig en grof?

Waar begin je aan

Je geeft een heldere uitleg aan het zo ontstane prakje.
Je handelt in onbegrijpelijke dingen en je spreekt
in televisiezinnen, predikt het evangelie van kant
en klaar. Je leert koken uit een pakje.

Waar begin je aan

En toen kwam dit eruit

Symboolpolitiek zouden we bedrijven.

Jij en ik, we gingen samen een hoop btw afdragen.

Een patroon ontwaren, uitknippen, voor ons allebei
er een stijf gebloemde jurk van naaien.

En toen kwam dit eruit

Morgen gaan we zo aangekleed naar de IKEA
om bij de hoorntjesautomaat te kijken
hoe het gratis ijsje net iets te lang
aan het uitgiftepunt blijft plakken.

En toen kwam dit eruit

Beugel. Spuitmondje.

Waar zat je met je gedachten, je naald,
met je geloof in techniek? Wat dacht je
toen je hoorde dat je zwanger was?

En toen kwam dit eruit

Ze hebben er een sentimentele song
onder gemonteerd en voor je het weet
sta je op de televisie je eigen leven te vertellen.

En toen kwam dit eruit

Laat maar

Ik heb geprobeerd de diertjes uit te leggen
dat we niets kunnen kennen
wat we niet eerder hebben gezien. Nul.
We kunnen alleen maar in herhaling vallen.

Laat maar

Toch. Er is altijd, in ieder ding, een deeltje
dat er eigenlijk niet is, omdat het gelijk is aan
het tegenovergestelde: we zijn altijd positief
en negatief geladen, dat is ons wezen als ding.
De overkant. De tegenstelling. Die mogelijkheid.

Laat maar

Stel dat we daar gebruik van maakten.
We zouden onszelf op een heel andere manier coderen.
We zouden veel sneller kunnen rekenen
volgens een systeem waaraan we nu nog niet hebben gedacht.
We zouden veel grotere problemen kunnen aanpakken,
problemen waarvan we het bestaan
nu nog niet eens vermoeden, toch?

Laat maar

Een deur die ook weer open kan
nadat jij die dicht hebt gedaan, of andersom
van open weer dicht, dat is pas echt een deur,
anders is het gewoon een muur. Toch?

Laat maar

Dicht, open. De diertjes knikken glazig.
Je kunt ze bijna zien denken.
De beste onenightstands
die heb je straalbezopen.

Laat maar

Letter en geest

Er zijn twee soorten mensen: lezers en kijkers.
Allen duwen tegen deuren waarop TREKKEN staat geschreven,
dat doet echt iedereen. De lezer stapt het toilet pas binnen
na zorgvuldige bestudering van wie de man moet voorstellen,
wie de vrouw: pictogrammen zullen wel voor analfabeten zijn bedoeld
en niet voor jou, die gewoon wil weten waar te pissen.

De lezer snapt niet wat de treindeur wil vertellen
als het plaatje duidt dat de deur half openstaat
en de pijlen naar binnen of naar buiten wijzen.
Dat kan alle kanten op.
Hij geeft gretig betekenis, maar verbindt nooit een gevolg,
een handeling, aan wat hij zojuist te weten kwam.

Als de lezer zijn huis verlaat leest hij alle namen
op de deuren van de overige bewoners
en ook het opschrift op de deurmat met het bloedend hart
van het meisje op eenhoog: YOU LOOK NICE TODAY.

De kijker belt daar aan.

Mantel der liefde

Heden heb ik Jezus van het kruis genomen.
Hij zat met drie zuinige spijkertjes vast.
Daarbij heb ik – het ging per ongeluk –
een van Zijn handen gebroken.
Dat gehang.
Hij was het zelf ook moe.

Ik bezit ook een Jezus wiens armen
als bij een beeld uit de Oudheid bij de oksels zijn afgebroken
maar die heb ik niet zelf van het kruis gehaald,
die was al zo toen ik voor Hem betaalde.

Hij komt altijd bloot, op een lendendoek na,
geplooid, wat nonchalant om de heupen geknoopt.
Omdat frontaal naakt lastiger verkoopt.